

Η Εφημεριδούλα

Φεβρουάριος, 2021

Τεύχος 292 35ος χρόνος

pinteris@hotmail.com

210 - 96 52 336

Εκδότης: Γιώργος Πιντέρης, Ph.D. Ψυχολόγος - Συγγραφέας

Μέσα Μαζικής Δικτύωσης και Δημοκρατία

Έγινε η ορκωμοσία του Joe Biden και της αντιπροέδρου Kamala Harris, ευτυχώς χωρίς παρατράγουδα και θύματα. Παράλληλα, τον Trump τον κόψανε από το tweeter που ήταν το δεξί του χέρι. Σε πρώτη όψη, για τους εχθρούς του Trump (στους οποίους συγκαταλέγω και τον εαυτό μου) η είδηση αυτή είναι ευχάριστη. Όμως, αν σκεφτούμε τις προεκτάσεις αυτής της ενέργειας, τότε δημιουργούνται σοβαροί προβληματισμοί:

Το δίχως άλλο, τα Μέσα Μαζικής Δικτύωσης έχουν δώσει στον μέσο άνθρωπο τη δυνατότητα να επικοινωνεί με πολύ περισσότερους ανθρώπους και συνεπώς να έχει περισσότερο κοινωνικό αντίκτυπο. Ας πάρουμε για παράδειγμα την Εφημεριδούλα που κυκλοφορεί εδώ και 35 χρόνια: Μέχρι να εμφανιστεί το διαδίκτυο, την έστειλα ταχυδρομικά σε 450 άτομα. Λάβε υπόψη σου το χρόνο και τα έξοδα που απαιτούσε αυτή η αποστολή κάθε μήνα. Τώρα, με ελάχιστα έξοδα τη στέλνω σε 4000 άτομα περίπου. Ένα άλλο παράδειγμα. Στην καριέρα μου έχω κάνει πολλά σεμινάρια και διαλέξεις σε όλη την Ελλάδα. Ας πούμε το σεμινάριο για τα συναισθήματα το έχω κάνει 20 φορές περίπου και το έχουν παρακολουθήσει γύρω στα 600 άτομα. Τώρα, την παρουσίασή μου για τα συναισθήματα στο YouTube την έχουν παρακολουθήσει σε λιγότερο από δύο χρόνια περίπου 900 άτομα.

Όμως, το Google, μέσω του οποίου στέλνω την Εφημεριδούλα ανήκει σε κάποιο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου. Το ίδιο ισχύει και για το YouTube. Άλλες φορές το πρόσωπο αυτό είναι ένας άνθρωπος, όπως με τη Microsoft, το Face Book και την Amazon κι άλλες το πρόσωπο είναι κάποια εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, το νομικό αυτό πρόσωπο ανήκει σε κάποιο κράτος στο οποίο έχει κάποιο ΑΦΜ και πληρώνει φόρους.

Πάμε τώρα στον αποκλεισμό του Trump από το Tweeter. Ποιος το αποφάσισε αυτό; Το νομι-

κό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου στο οποίο ανήκει το Tweeter. Πόσο ...δημοκρατική είναι αυτή η διαδικασία; Δηλαδή, αν αύριο γράψω στην Εφημεριδούλα κάτι που δεν αρέσει στον ιδιοκτήτη του Google, με το πάτημα ενός κουμπιού την Εφημεριδούλα την ...εξαφανίζει. Εδώ κόψανε τον Trump. Θα έχουν πρόβλημα να κόψουν εμένα;

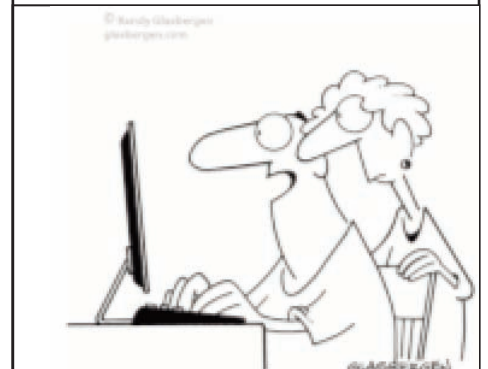
Αν όμως ήμασταν στην εποχή που η Εφημεριδούλα πήγαινε με το ταχυδρομείο, αν έγραφα κάτι που έθιγε κάποιον, για να σταματήσει να κυκλοφορεί η Εφημεριδούλα, θα έπρεπε να προηγηθεί μια μήνυση και μια δικαστική απόφαση η οποία να απαγορεύει την κυκλοφορία της. Άλλο αυτό και άλλο το ...πάτημα ενός κουμπιού.

Μ' άλλα λόγια, τα ΜΜΔ δεν αυξάνουν τόσο την ελευθερία της έκφρασης, όσο την ψευδαισθηση ελευθερίας της έκφρασης. Αν δεν συμβαδίζεις με τις απόψεις και τη φιλοσοφία του μέσου που χρησιμοποιείς, Facebook, tweeter, κ.λπ. σε κόβουν στο άψε - σβήσε. Θα μου πεις: «Καλά, αυτό το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δεν υπόκειται στους νόμους του κράτους στο οποίο εδράζει; Δεν μπορεί το κράτος να απαγορεύσει σ' αυτό το πρόσωπο να ασκεί λογοκρισία στο μέσο που διαθέτει»; Μπορεί, αλλά πρόσεξε τι γίνεται. Θα δώσω ένα πραγματικό παράδειγμα:

Υπάρχει μια ιστοσελίδα με τίτλο kithara.gr. Τη χρησιμοποιώ για να βρίσκω τους στίχους και τα ακόντια σε τραγούδια που μ' ενδιαφέρουν. Κάποια μέρα, οι άνθρωποι που παίρνουν ποσοστά από τα πνευματικά δικαιώματα των στίχων, διαμαρτυρήθηκαν ισχυριζόμενοι ότι αυτό είναι παράνομο. Δεν ξέρω αν διαδραματίστηκε κάτι ανάμεσα στο Ελληνικό κράτος και το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δηλαδή αν έφτασαν για το θέμα αυτό στα δικαστήρια. Αν όμως σήμερα πας στο Kithara.gr θα δεις ότι γράφει μόνον την αρχή κάθε στροφής και όχι όλους τους στίχους.

Αρχικά, αυτή η εξέλιξη μας λέει ότι κάθε κράτος έχει τη δυνατότητα να ελέγχει αυτούς τους κυρίους που κατέχουν κάποιο ΜΜΔ. Δυστυχώς δεν είναι έτσι. Γιατί; Για δοκίμασε το kithara.vu

(όπου vu = Vanuatu). Θα διαπιστώσεις ότι όλοι οι στίχοι είναι στη διάθεσή σου! Μ' άλλα λόγια οι νομικοί περιορισμοί που ισχύουν σ' ένα κράτος για τον κάτοχο ενός ΜΜΔ, δεν ισχύουν απαραίτητα και στα άλλα κράτη. Έτσι, αν το ΑΦΜ μου είναι στην Ελλάδα και η Ελλάδα με περιορίζει, μεταφέρω την έδρα μου στην Ολλανδία, τη Γαλλία ή οπουδήποτε θέλω. Κι αν υπάρχουν ενιαίοι κανόνες στην Ε.Ε. (που δεν υπάρχουν) τότε μεταφέρω την έδρα στη ...Vanuatu.

Μ' άλλα λόγια, οι ολιγάρχες των ΜΜΔ δύσκολα ελέγχονται, για να μην πω δεν ελέγχονται. Ο κυριότερος λόγος είναι ότι η Νομική επιστήμη δεν έχει προλάβει να προσαρμοστεί ανάλογα και να δημιουργήσει ένα ενιαίο Διαδικτυακό Δίκαιο. Αν συγκρίνουμε το ρυθμό με τον οποίο εξελίσσονται η τεχνολογία του διαδικτύου με τη Νομική Επιστήμη, είναι σαν η μια να κινείται μ' ένα υπερηχητικό αεροπλάνο και η άλλη με ...πλοίο.

Το να εξαρτάται η ελευθερία της έκφρασης από ιδιώτες είναι φασισμός και δικτατορία η οποία επιφανειακά εμφανίζεται σαν «ελευθερία της έκφρασης». Ανοησίες. Ποια ελευθερία της έκφρασης όταν το κάθε ΜΜΔ ανήκει σε κάποιον; Μέχρι τώρα, η Δημοκρατία έχει δημιουργήσει πολλούς μηχανισμούς προκειμένου να προστατέψει τον εαυτό της και αυτό το έχει πετύχει πάντα δια της νομικής οδού. Και απευθύνω δύο ερωτήσεις στους νομομαθείς αναγνώστες της Εφημεριδούλας των οποίων τις απαντήσεις προτίθεμαι να δημοσιεύσω στο επόμενο τεύχος στην «Στήλη των αναγνωστών» (με τη συγκατάθεσή τους φυσικά).

1. Είναι εφικτό να δημιουργηθεί κάποιο Παγκόσμιο Διαδικτυακό Δίκαιο; Γιατί είναι; Γιατί δεν είναι;
2. Αν είναι εφικτό σε πόσο χρονικό διάστημα μπορεί να υλοποιηθεί κάτι τέτοιο;

COOLMATTERTECHS
Υποστήριξη Υπολογιστών
6931 251 421

Η Διαφορά Δύναμης

Ένα από τα θέματα που έχει τραβήξει την προσοχή της κοινής γνώμης αυτήν την εποχή είναι η καταγγελία της χρήσης ολυμπιονίκης στην Ιστοπλοΐα Σοφίας Μπεκατώρου για σεξουαλική εκμετάλλευση πριν από 20 χρόνια από έναν παράγοντα της ομοσπονδίας ο οποίος είναι ακόμα εν ενεργεία! Η καταγγελία αυτή (καθώς και η απαράδεκτη απάντηση που έδωσε αρχικά η ομοσπονδία) ενθάρρυνε κι άλλους αθλητές και αθλήτριες να κάνουν ανάλογες καταγγελίες. Ανάμεσά τους και ο ολυμπιονίκης στην Ιστοσσανίδα Νίκος Κακλαμανάκης, ο οποίος δεν κατήγγειλε κάτι σεξουαλικό, αλλά για κακή χρήση του δημοσίου χρήματος.

Στην περίπτωση της Μπεκατώρου, δεν πρόκειται για έναν βιασμό που της επεβλήθη με την υπεροχή της σωματικής δύναμης του εν λόγω παράγοντα, αλλά με τη διαφορά ιεραρχικής δύναμης. Μπες στη θέση της. Προπονείσαι για χρόνια, καθημερινά, πολλές ώρες σ' ένα αγώνισμα. Στα 20 σου χρόνια, σ' έχει επιλέξει η Ιστοπλοϊκή ομοσπονδία να είσαι ανάμεσα στους αθλητές και τις αθλήτριες που θα εκπροσωπήσουν την πατρίδα σου στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Σίδνεϊ. Λίγες μέρες πριν τους αγώνες (μπορεί και την παραμονή) έρχεται στο δωμάτιό σου ο ...παράγοντας και είτε άμεσα είτε έμμεσα σου λέει πως ο δρόμος για τη συμμετοχή σου στον αγώνα, εξαρτάται από κάτι που καμία σχέση δεν έχει με τον αγώνα. «Του κάθεται ή δεν του κάθεται κύριε πρόεδρε»;

Το 2012 είχαμε ένα σκάνδαλο με τον τότε προεβουτή της Βενεζουέλας Φράνκλιν Ραμόν Γκονζάλες ο οποίος παρενοχλούσε σεξουαλικά πέντε ταυτόχρονα (!) Ελληνίδες υπαλλήλους της προεβουτιάς. Δεν έγινε καμία καταγγελία. Γιατί; Διότι ήταν φίλος του δικτάτορα Μαδούρο και εκείνη την εποχή προσβλέπαμε σε βοήθεια από τη Βενεζουέλα. Για να λέμε και του στραβού το δίκιο, τον ανακάλεσε μετά από παρέμβαση του Τσίπρα. Όμως, κατόπιν απαίτησης του Γκονζάλες και οι πέντε υπάλληλοι απολύθηκαν!

Είναι φανερό πως οι δύο αυτές φαινομενικά διαφορετικές υποθέσεις, έχουν κάτι κοινό: Είναι κατάχρηση εξουσίας. Ένα, δυστυχώς, παγκόσμιο φαινόμενο το οποίο ισχύει ανάλογα με το καθεστώς κάθε κράτους. Θέλω να πιστεύω πως το φαινόμενο της κατάχρησης εξουσίας το συναντάμε σε μικρότερο βαθμό στα δημοκρατικά, απ' ό,τι στα απολυταρχικά καθεστώτα, δηλαδή στα καθεστώτα όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ...άγνωστες λέξεις. Τι είναι η εξουσία; Διαφορά δύναμης. Το κράτος έχει «εξουσία» διότι διαθέτει δικαστήρια, αστυνομία και στρατό και μπορεί να επιβάλει τη θέλησή του στους πολίτες. Ο ΟΗΕ (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών) δεν έχει εξουσία. Κάνει διακηρύξεις και εκδίδει αποφάσεις χωρίς να έχει τρόπο να τις επιβάλει. Δηλαδή οι αποφάσεις του ΟΗΕ δεν είναι «πρέπει» αλλά «καλό θα ήταν». Γι' αυτό, και από το 1974, τις διακηρύξεις του ΟΗΕ για την κατεχόμενη Κύπρο οι Τούρκοι τις γράφουν στα ...γεννητικά τους όργανα.

Υπάρχουν διάφορα είδη εξουσίας, δηλαδή διαφορές δύναμης. Αυτά είναι η *μυική*, η *οικονομική*, η *ιεραρχική*, η *μορφωτική* και η *συνα-*

σθηματική («τρίχα μ... σέρνει καράβι») για να μείνω στις βασικές. Η νοοτροπία που οδηγεί να χρησιμοποιείς σαν μέσο στις σχέσεις σου με τους άλλους τη διαφορά δύναμης, ξεκινάει μέσα από την ίδια την οικογένεια. Αν ο τρόπος να ελέγχεις τον γιό σου δεν βασίζεται στα αμοιβαία συναισθήματα, αλλά στη διαφορά της μυικής δύναμης που διαθέτεις, τότε όταν φτάσει στην Εφηβεία έχει αποκτήσει μια ηθική της μορφής «το δίκιο του ισχυρού». Αν συμβεί λοιπόν να είναι ένα ντερέκι, καταλαβαίνεις ότι δεν σε παίρνει να τον ελέγξεις μυικά, οπότε καταφεύγεις στην επόμενη διαφορά δύναμης που είναι οι οικονομική. Τον ελέγχεις μέσα από το χαρτζιλίκι. Όταν θα φτάσει κάποτε να γίνει ...παράγοντας στην ομοσπονδία της ιστο-

πλοΐας θα βρει τρόπους να εκμεταλλευτεί τη εξουσία που διαθέτει.

Όμως, αυτό που με απασχολεί περισσότερο είναι οι μηχανισμοί που διαθέτουν τα δημοκρατικά κράτη ώστε να ελέγχουν τη χρήση και την κατάχρηση της εξουσίας. Όλα τα δημοκρατικά κράτη έχουν μια εκλεγμένη Βουλή, ένα ανεξάρτητο Δικαστικό σώμα και μια Κυβέρνηση, που είναι ο εκτελεστής της θέλησης του λαού, όπως αυτή αποτυπώνεται στο κοινοβούλιο. Τα τρία αυτά μέρη (Βουλή, Δικαιοσύνη, Κυβέρνηση) είναι ανεξάρτητα το ένα από το άλλο και ταυτόχρονα ελέγχουν το ένα το άλλο. «Ελέγχουν» δεν θα πει «διευθύνουν». Δηλαδή, κανένα από τα τρία δεν έχει το πάνω χέρι. Φαντάσου ένα θεατρικό έργο στο οποίο συμμετέχουν τρεις ισότιμα διάσημοι ηθοποιοί. Ποιο όνομα θα βάλεις πάνω – πάνω, χωρίς να παρεξηγηθούν οι άλλοι δύο; Η λύση είναι να δημιουργήσεις με τα ονόματά τους έναν περιστρεφόμενο τροχό. Έτσι, τη μια είναι το όνομα του ενός πάνω – πάνω, την άλλη του άλλου.

Όταν μιλάμε για μηχανισμούς ελέγχου της εξουσίας, το ερώτημα είναι διπλό: Υπάρχουν τέτοιοι μηχανισμοί και – αν υπάρχουν – λειτουργούν; Για παράδειγμα, ένας καθηγητής αντιλαμβάνεται ότι ένα κονδύλιο που έλαβε το σχολείο από το υπουργείο για την αντικατάσταση του συστήματος θέρμανσης του σχολείου η λυκειάρχης το μετέτρεψε σ' ένα καινούργιο προσωπικό αυτοκίνητο. Ο καθηγητής καταγγέλλει το γεγονός στην επιθεώρηση. Δεν χρειάζεται να είσαι ειδικός για να καταλάβεις ποια είναι, κανονικά, αυτά που πρέπει ν' ακολουθήσουν. Όμως, η λυκειάρχης με την επιθεωρήτρια ήταν συγκάτοικοι όταν ήταν φοιτήτριες στη Θεσσαλονίκη. Έτσι, το θέμα του ελέγχου της εξουσίας, από επιθεωρήτρια προς λυκειάρχη μετατρέπεται σε Φρόσω – Γιάννα. Έτσι, ο μηχανισμός παραλύει. Βάζει η Φρόσω (επιθεωρήτρια) την καταγγελία σ' ένα συρτάρι και βγαίνουν για καφέ με το καινούργιο αμάξι της Γιάννας.

Πέρα από το εάν υπάρχουν μηχανισμοί ελέγ-

χου της εξουσίας και αν αυτοί ελέγχονται, ένα ακόμα θέμα που έχει ενδιαφέρον είναι αυτό που ονομάζω «η στεγανότητα των δημοκρατικών μηχανισμών ελέγχου της εξουσίας» ή για συντομία «η στεγανότητα των θεσμών». Αν παρακολουθείς ποδόσφαιρο, υπάρχουν κάποιοι αμυντικοί παίχτες που δεν τους περνάς με τίποτα, ακόμα κι αν είσαι ο Μαραντόνα. Έτσι, υπάρχουν θεσμοί ελέγχου της εξουσίας που δεν τους περνάς με τίποτα.

Το σύστημα των ΗΠΑ, πιστεύω πως έχει από τους πιο ...στεγανούς θεσμούς. Μέχρι τώρα, δύο πρόεδροι παραιτήθηκαν για να μην καθαρευθούν και ο λεβέντης ο Trump κατάφερε να βρεθεί σε θέση καθαίρεσης δυο φορές μέσα σε 4 χρόνια! Τη μία από τις δύο, με διάφορους ελιγμούς, τη σκαπούλαρε. Με την ερχόμενη οψόμεθα. Όμως, από τον Trump οι ΗΠΑ μαθαίνουν πως, ακόμα κι ένας πρόεδρος, μπορεί με διάφορα νομικά τεχνάσματα με το γράμμα του νόμου να κάνει ενέργειες που είναι αντίθετες από το πνεύμα του νόμου. Γι' αυτό πιστεύω πως ένα «τεκμήριο» δεν θα πει απαραίτητα ότι είναι «αλήθεια».

ProgressNet[®]

- ▶ Κατασκευή ιστοσελίδων & e-shop
- ▶ Ανάπτυξη Web - Mobile εφαρμογών
- ▶ Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων

www.progressnet.gr 211 18 28 724

8ος Χρόνος !
Κάθε Τετάρτη 11:00 π.μ.
ακούτε από το διαδίκτυο
στον Καρδιά 95
την εκπομπή
Χαβαλές & Επιστήμη
με τη Μαρίτα Μυρωνάκη
και τον Γιώργο Πιντέρη.
Ψυχολογικά θέματα
με αφορμή
την επικαιρότητα.
Αναμεταδίδεται
Σάββατο 11:00 π.μ.

Μια ενδιαφέρουσα διάσταση

Ένας ψυχολόγος ο Julian B. Rotter (1916 – 2014) ανέπτυξε μια θεωρία για την ανθρώπινη συμπεριφορά η οποία έχει πολλές πρακτικές εφαρμογές ακόμα και σε τομείς που δεν έχουν καμία σχέση με την ψυχολογία. Σκόπιμα αποφεύγω να πω περισσότερα, πριν συμπληρώσεις το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί.

Οδηγίες

Παρακάτω είναι μια σειρά από 24 προτάσεις. Άλλες ισχύουν, κι άλλες δεν ισχύουν για σένα. Διάλεξε τις 12 που σε αντιπροσωπεύουν περισσότερο. Αν σε αντιπροσωπεύουν μόνον 5 συμπλήρωσε τις άλλες 7 με εκείνες τις προτάσεις που είναι λιγότερο μακριά από εσένα. Αν θέλεις η έρευνα αυτή να σε βοηθήσει να μάθεις κάτι για τον εαυτό σου, διάλεξε οπωσδήποτε δώδεκα προτάσεις. Καθώς διαβάζεις, όποτε συναντάς μια πρόταση που σε εκφράζει σημειώνέ την αμέσως.

1. Συνήθως συμπεριφέρομαι τυπικά με τους άλλους.
2. Ο σύντροφός μου δεν με καταλαβαίνει.
3. Δεν μπορώ να σκεφτώ έναν αλλιώς τρόπο να διασκεδάσω.
4. Είναι πολύ σημαντικό να έχει κανείς λεφτά.
5. Οι άνθρωποι φέρονται όπως τους φέρεσαι.
6. Υπάρχει πολύ βαρεμάρα στη ζωή μου.
7. Δεν καταφέρνω να διατηρώ τις φιλίες μου.
8. Υπάρχουν σημαντικές δυνάμεις που καθορίζουν τη συμπεριφορά μας που δεν τις ελέγχουμε.
9. Δεν ξέρω πώς να κάνω τους άλλους να μου μιλάνε για τον εαυτό τους.
10. Υπάρχει μεγάλη κοινωνική αποξένωση γύρω μας.
11. Είμαστε απόλυτα υπεύθυνοι για την συμπεριφορά μας.
12. Δεν έχω ελεύθερο χρόνο.
13. Δεν έχω βρει κάποιον τρόπο να κάνω τον σύντροφό μου να με καταλάβει.
14. Σήμερα οι περισσότεροι τρόποι διασκέδασης είναι τυποποιημένοι.
15. Δεν ξέρω πώς ν' αξιοποιήσω τα χρήματά μου.
16. Οι άλλοι δεν σου ξανοίγονται εύκολα.
17. Βαριέμαι συχνά.
18. Στην εποχή μας δεν υπάρχουν φίλοι.
19. Δεν προγραμματίζω καλά τον χρόνο μου.
20. Οι άλλοι με κρατάνε σε απόσταση.
21. Έχω απομονωθεί κοινωνικά.
22. Οι άνθρωποι είναι σκληροί.
23. Η στάση που κρατάει ο καθένας στα γεγονότα καθορίζει και τη ζωή που ζει.
24. Τα γεγονότα που γίνονται γύρω μας καθορίζουν τη ζωή που ζούμε.

Η θεωρία του J.B. Rotter που έχει σχέση με το ερωτηματολόγιο που συμπλήρωσες, ονομάζεται *Locus of control*, δηλαδή το *Λίκνο του ελέγχου*. Τι είναι αυτό; Πού αντιλαμβάνεται ένας άνθρωπος να βρίσκεται ο *έλεγχος της συμπεριφοράς του*; Έξω από εκείνον (π.χ. ο Θεός) ή μέσα του (ο θυμός μου). Δηλαδή, σε ποιο βαθμό θεωρείς ότι η συμπεριφορά σου είναι αποτέλεσμα των *συνθηκών* στις οποίες βρίσκεσαι και σε ποιο βαθμό είναι αποτέλεσμα των *αποφάσεων που ο ίδιος παίρνεις* εν όψει αυτών των συνθηκών.

Για παράδειγμα η φράση «1. Συνήθως συμπεριφέρομαι τυπικά με τους άλλους» δείχνει εσωτερικό λίκνο ελέγχου: «Εγώ διαλέγω να συμπεριφέρομαι τυπικά με τους άλλους». Παράλληλα η φράση «20. Οι άλλοι με κρατάνε σε απόσταση» δείχνει εξωτερικό λίκνο ελέγχου. Θέλεις να ξέρεις που βρίσκεται το δικό σου λίκνο ελέγχου; Να το κλειδί: Όλες οι φράσεις που έχουν μονό αριθμό (1,3,5,7,9,11,13,15,17,19,21,23) έχουν εσωτερικό λίκνο ελέγχου. Δηλαδή, η συμπεριφορά σου είναι αποτέλεσμα των αποφάσεών σου. Οι φράσεις που έχουν ζυγό αριθμό βάζουν την ευθύνη για αυτά που σου συμβαίνουν έξω από τον έλεγχό σου. Αν στις 12 φράσεις που διάλεξες οι 9 είναι μονές και οι άλλες είναι ζυγές, έχεις 75% εσωτερικό λίκνο ελέγχου ($9/12=3/4=25\%$). Αν ισχύει το αντίστροφο έχεις 75% εξωτερικό λίκνο ελέγχου.

- Κι αν έχω 6 μονά κι 6 ζυγά;

- Θα έλεγα πως ακόμα και 7 με 5 να είναι η διαφορά, δεν μπορείς να βγάλεις εύκολα συμπέρασμα για το λίκνο του ελέγχου σου.

Ηδονή και σεξ

Στο προηγούμενο τεύχος μιλήσαμε για την **ηδονή**. Σήμερα θα εστιάσουμε στη σχέση της ηδονής με το σεξ μ' έναν τρόπο από τον οποίο θα μάθουμε κάτι χρήσιμο.

Πριν πάμε παρακάτω, είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι, ενώ την ηδονή μπορεί να την προκαλέσει οποιοσδήποτε συνδυασμός των αισθήσεων, πάντα τη *θιώνουμε με τη γεύση και την όσφρηση*. Για παράδειγμα, υπάρχουν άνθρωποι που διαλέγουν ένα γλυκό από την εντυπωσιακή του εμφάνιση. Φέρε στο νου σου ένα από εκείνα τα (πολύπλοκα, πολύχρωμα, πολυώροφα και γενικά «πολύ») παγωτά που σεβίρουν τα ζαχαροπλαστεία το καλοκαίρι. Μπορεί να το διαλέγεις από την εμφάνισή του, αλλά την απόλαυση (ηδονή) θα τη βιώσεις *γευσοσφρητικά*. Όταν πρωτοπήγα στην Αμερική, είχα εντυπωσιαστεί από την εμφάνιση και τα χρώματα των κέικ. Από γεύση, άστα να πάνε...

Το ίδιο ισχύει και στο σεξ. Μπορεί η σεξουαλική διέγερση να προκληθεί από οποιαδήποτε αίσθηση ή οποιονδήποτε συνδυασμό αισθήσεων, αλλά την ηδονή τη βιώνουμε με την αφή, και γευσοσφρητικά. Αυτό θα το καταλάβουμε καλύτερα μέσα από την επιστήμη της *Νευρογλωσσολογίας*.

Νευρογλωσσολογία και σεξ

Στο σεξ έχουμε ταυτόχρονα δύο ρόλους: Αυτού που προκαλεί ερεθίσματα που διεγείρουν το σύντροφό του, κι εκείνου που δέχεται ερεθίσματα από το σύντροφό του τα οποία τον διεγείρουν. Για ν' απλοποιήσουμε το θέμα, θα ονομάσουμε τον πρώτο **«πομπό»** και τον άλλο **«δέκτη»**. Αυτό σημαίνει πως, είναι δυνατόν άλλα πράγματα να μας διεγείρουν σαν πομπό, και άλλα σαν δέκτη. Ένα πολύ απλό παράδειγμα: Υπάρχουν άνθρωποι που τους αρέσει να μιλάνε στη διάρκεια της σεξουαλικής πράξης (πομπός). Τι λένε; Ο Θεός και η ψυχή τους. Κάποιοι ζητάν πληροφορίες από ...τη μάνα τους («τι σου κάνω μάνα μου;»). Κάποιοι άλλοι σε ρωτάν πού κατοικείς («πού κάθεσαι μωρό μου;»). Κάποιοι πιο ρομαντικοί μιλάνε για άστρα, λουλούδια και ...πουλιά. Οι άνθρωποι αυτοί όταν μιλάνε διεγείρονται. Δεν αποκλεί-

ται ο ίδιος άνθρωπος, αν του μιλάει ο σύντροφός του, να χάσει τη διέγερση!

Όλοι γνωρίζουμε ότι οι αισθήσεις είναι πέντε. Ενώ λαμβάνουμε ταυτόχρονα ερεθίσματα από όλες μας τις αισθήσεις, κάθε άνθρωπος δίνει περισσότερη σημασία σε κάποιες από αυτές. Για παράδειγμα, ρωτάς δύο ανθρώπους που είχαν πάει στο ίδιο πάρτι για τις εντυπώσεις τους. Ο ένας σου λέει πόσο εντυπωσιάστηκε από τους πίνακες και από τα καλόγουστα χρώματα που είχαν οι κουρτίνες. Είναι φανερό ότι δίνει προτεραιότητα στην *όραση*. Αν όμως σου πει «είχε πολύ αναπαυτικές πολυθρόνες» έχει δώσει περισσότερη σημασία στην *αφή*. Αν πει «είχε φοβερό ηχοσύστημα» λαμβάνει υπόψη του την *ακοή*.

Για λόγους καθαρά απλοποίησης, στο σεξ μιλάμε για 4 νευρολογικά είδη ανθρώπων. Αυτούς που διεγείρονται από την όραση, τους ονομάζουμε «οπτικούς δέκτες». Με το ίδιο σκεπτικό υπάρχουν οι «ακουστικοί δέκτες» και οι «γευσοσφρητικοί δέκτες». Υπάρχει όμως και μία ακόμα νευρολογική κατηγορία. *Οι κιναισθητικοί*. Αυτοί σαν δέκτες διεγείρονται από την επαφή και την κίνηση. Είναι άνθρωποι που ενώ ο ερωτικός τους σύντροφος δεν τους συγκινεί ιδιαίτερα οπτικά, εν τούτοις μόλις βρεθούν σε σωματική επαφή μαζί του ...τρελαίνονται.

Μερικές φορές είναι δύσκολο να χαρακτηρί-

σομε ένα ερέθισμα σαν οπτικό ή κιναισθητικό. Για παράδειγμα, όταν ένα άντρας βλέπει μια χορεύτρια της κοιλιάς. Μπορεί να μην του αρέσει η εμφάνισή της, αλλά η κίνησή της να τον διεγείρει. Θα μου πεις «αφού βλέπει την κίνησή της, δεν είναι οπτικός»; Εξαρτάται τι ακριβώς τον διεγείρει. Είναι διαφορετικό να βλέπεις μια γυναίκα που δεν σου αρέσει ιδιαίτερα, αλλά όταν τη βλέπεις να χορεύει διεγείρεσαι, από το να βλέπεις μια γυναίκα που σε διεγείρει η ομορφιά της, αλλά ο χορός της ...δεν συντείνει στη διατήρηση αυτής της διέγερσης.

(*Αν θέλετε συνέχεια, ζητήστε το*)

Για παλαιότερα τεύχη της Εφημεριδούλας

πατήστε εδώ:

<https://www.pinteris.gr>

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΙ ΕΜΑΘΑ (ΕΓΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ)

Η δική μου αντίληψη για αυτά είναι:

Για τα «ψυχοσωματικά»: είναι η μεταφορά/ επίδραση της κατάστασης της ψυχής στο σώμα. Π.χ. μια θλίψη θα οδηγήσει σε ανεπιθύμητα σωματικά συμπτώματα/ενοχλήσεις. Αν συνεχίζεται χωρίς αντίδραση του ανθρώπου στην αντιμετώπιση της θλίψης για να την ξεπεράσει, αυτό θα οδηγήσει σε αρρώστια. Η χαρά, η ψυχική ικανοποίηση, οδηγεί σε δημιουργικότητα, παραγωγικότητα. Συνδυαζόμενη με σωματική άσκηση οδηγεί σε καλή κατάσταση υγείας και ευεξία.

Το «υπαρξιακό μήνυμα»: Το έχω συνδυάσει στο μυαλό μου με την φιλοσοφία του καθενός για την ύπαρξη του ανθρώπου, του κόσμου και την αιτία αυτής της ύπαρξης. Όσοι δεν προβληματίζονται από αυτό απλώς υπάρχουν. Ο κόσμος γύρω μας έχει μια αιτία για οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτόν, το ίδιο και η ύπαρξη του κόσμου και του ανθρώπου υπακούει σε αυτό το νόμο.

Επίσης παρατηρώ ότι οι ανισότητες στον κόσμο είναι μια αναντίρρητη αρχή της φύσης, σε οποιαδήποτε από τις 4 εκδοχές/περιπτώσεις ανθρώπων που αναφέρεις στο άρθρο σου και αν υπάγεται ο καθένας μας, σύμφωνα με τα πιστεύω του, όπως αναφέρεις.

«Εμπιστοσύνη» λες (βασίζεται στην) =Εντιμότητα + συνέπεια στην τήρηση των συμφωνημένων. (Αυτό το τελευταίο δεν έρχεται σε αντίθεση με την αντιπάθεια σου στο αξίωμα σου χρωστώ-μου χρωστάς σε μια σχέση φιλίας;). Σε κάθε περίπτωση συμφωνώ με τις δύο αυτές αρχές που θέτεις. Η εμπειρία με έκανε να προσθέσω άλλη μια, που την δίνω και σαν συμβουλή σε όποιον μου παραπονιέται για φίλο του: «Αγάπα τον φίλο σου με τα ελαττώματα του». Γιατί ποιος δεν έχει και από αυτά, λιγώτερα ή περισσότερα; Εφόσον βεβαία τον έχεις ήδη επιλέξει, ή συμβαίνει να είναι φίλος σου.

Όσον αφορά την «αυτογνωσία» που αναφέρεις, για μένα είναι απλά αυτό που λέμε το «γνώθι σ'αυτόν», άλλοι το έχουν και άλλοι όχι. Έτσι απλά.

ΓΙΑ ΗΔΟΝΗ: Παρατηρώ ότι το σεξ είναι η απόλυτη ηδονή, γιατί σε αυτό συμμετέχουν και οι 5 αισθήσεις: Όραση, αφή, γεύση, όσφρηση και ακοή. Οι περαιτέρω εξηγήσεις είναι περιττές. Χωρίς βέβαια να παραγνωρίζει και τις γευστικές απολαύσεις, για να τα περιορίσουμε στα «λιπαντικά του βλενογόνου» βέβαια, για να μην επεκταθούμε στις μουσικές και άλλες απολαύσεις.

Λ. Ροϊλός

Για την φίλη μας την Αγγελική και την αλλαγή εργασίας που σκέφτεται. Με την όποια εμπειρία 33 χρόνων σε επιχειρήσεις και ακριβώς δέκα [10] αλλαγές εταιρειών σε αυτό το διάστημα αυτό που διαπίστωσα ότι ισχύει είναι το σοφό ρητό που μου είπε ένας αμερικάνος γενικός διευθυντής – the grass is always greener on the other side of the fence, till you get there.....- το πόσο αλήθεια είναι το ξέρει καλά η ψυχούλα μου.... Άρα από όλα αυτά, προσωπικά πιστεύω

ένα πρέπει να είναι το κριτήριο επιλογής: ποιο περιβάλλον με τα συν και τα πλην του σου προσφέρει την μεγαλύτερη ΧΑΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ –ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΥ;;; εκεί μένεις ή εκεί πας και επενδύεις, γιατί το κόστος και το ρίσκο της επένδυσης αντισταθμίζεται από την ΧΑΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ –ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΥ, γιατί σε αυτό το περιβάλλον αποδέχεσαι ή βρίσκεις τρόπο να χειριστείς τα όποια αρνητικά υπάρχουν. Για παράδειγμα σε πολυεθνική εταιρεία όπου εργαζόμουν με υψηλή ΧΑΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ –ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΟΥ έκανα δύο φορές σε μία ημέρα το δρομολόγιο ΑΘΗΝΑ – ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ-ΑΘΗΝΑ όντας και αεροπλανοφοβικός την περίοδο εκείνη. Σε κάθε άλλη περίπτωση [περισσότερα χρήματα, προοπτικές κτλ] εξατιμίζεται ο αρχικός ενθουσιασμός σε χρόνο dt μόλις συναντήσεις την πρώτη αρνητική κατάσταση.....που σου θυμίζει αυτά που προσπάθησες να αποφύγεις.

Βέβαια όλα αυτά που αναφέρω ισχύουν όταν οι δυσκολίες / αρνητικά θέματα είναι στα λογικά πλαίσια της λειτουργίας μιας επιχείρησης, εάν το περιβάλλον είναι ρωμαϊκή γαλέρα δεν ισχύει κανένας κανόνας πλην αυτού της επιβίωσης ή της βουτιάς στη θάλασσα ...

Χ. Οικονομόπουλος

Διαδραστική Εφημεριδούλα

Οι αναγνώστες μπορούν να συμμετέχουν ενεργά με τρεις τρόπους:

Ο πρώτος, με το να προτείνουν θέματα για τα οποία θα ήθελαν να μάθουν κάτι περισσότερο.

Ο δεύτερος με σχόλια, απορίες και παρατηρήσεις που – αν παρουσιάζουν ενδιαφέρον και δεν είναι μακροσκελή – θα μπαίνουν σε μια μόνιμη στήλη με τίτλο Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ.

Ο τρίτος με κάποιο σύντομο άρθρο, δικό του ή κάποιου άλλου. Όλα αυτά πάντα με αποστολή στο

pinteris@hotmail.com.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΙΝΤΕΡΗΣ, Ph. D.

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΣΤΗΝ

ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΩΣΗ

Πώς κατεβαίνει το ένα και ανεβαίνει το άλλο

Προβλήματα Οργάνωσης Χώρου

Συνεχίζουμε μ' ένα ερωτηματολόγιο που ερευνά κατά πόσο ανήκουμε στην τρίτη κατηγορία που είναι οι **Ευθυγραμμιστές**. Έχεις τρεις επιλογές: **Ποτέ (0 βαθμοί) Κάπου-κάπου (1 βαθμός) Συχνά (2 βαθμοί)**

- Όταν τακτοποιείς και ευθυγραμμίζεις τα πράγματα, σου δημιουργείται η αίσθηση ότι οργανώνεσαι; Π ΚΚ Σ
- Πιστεύεις πως η τάξη και η οργάνωση είναι πάντοτε αρετές; Π ΚΚ Σ
- Προτιμάς να τακτοποιείς από το να καθαρίζεις; Π ΚΚ Σ
- Πιστεύεις ότι η τάξη είναι πιο σημαντική από την καθαριότητα; Π ΚΚ Σ
- Σου αρέσει να τοποθετείς τα πράγματα μ' έναν συγκεκριμένο τρόπο στα ράφια και στο γραφείο σου; Π ΚΚ Σ
- Όταν αισθάνεσαι να πιέζεσαι σε βοηθάει να νιώσεις καλύτερα αν αρχίσεις να τακτοποιείς, ότι βρίσκεις μπροστά σου; Π ΚΚ Σ
- Αν κάποιος μετακινήσει ένα αντικείμενο νιώθεις μια έντονη επιθυμία να το επιστρέψεις στη θέση του; Π ΚΚ Σ
- Σ' ενοχλεί να βλέπεις πίνακες που κρέμονται στραβά; Π ΚΚ Σ
- Αν υποχρεωθείς να χρησιμοποιήσεις ένα διαφορετικό σύστημα οργάνωσης από αυτό που ακολουθείς, τα χάνεις; Π ΚΚ Σ
- Αν κάτι βρίσκεται σε πλήρη ακαταστασία, μέχρι να μπορείς να το τακτοποιήσεις εντελώς τείνεις να το αποφεύγεις; Π ΚΚ Σ

Η Βαθμολογία:

0 - 6 Δεν είσαι Ευθυγραμμιστής

7-13 Είσαι επιρρεπής σε συνήθειες ευθυγράμμισης

14 -20 Είσαι ένας Ευθυγραμμιστής με ...τα όλα του.

Γιατί κάποιοι άνθρωποι είναι ευθυγραμμιστές;

- Δίνουν περισσότερο σημασία στη μορφή παρά στην ουσία. Για παράδειγμα, ένας καθηγητής βάζει μεγαλύτερους βαθμούς στα καθαρά και οργανωμένα γραπτά, παρά στο περιεχόμενο των γραφομένων.
- Ο ψυχαναγκασμός τους να τακτοποιούν τα πράγματα τους δίνει την αίσθηση ότι έχουν τον έλεγχο των πραγμάτων.
- Επειδή δεν έχουν το χρόνο να τα οργανώσουν όλα όπως θέλουν, έχουν κομμάτια τα οποία είναι πρότυπο οργάνωσης και άλλα που είναι εντελώς χάος.
- Από τη στιγμή που θα νιώσουν ικανοποιημένοι από τον τρόπο που έχουν οργανώσει τα πράγματα, ο τρόπος αυτός γίνεται ...καθεστώς. Για παράδειγμα, αν αποθηκεύει τα μολύβια σ' ένα ποτήρι με τις μύτες προς τα πάνω και δει ένα ανάποδα, θα το επαναφέρει. Στα στυλό ισχύει το αντίστροφο: Αν δει ένα στυλό διαρκείας αποθηκευμένο με τη μύτη προς τα πάνω, θα το γυρίσει προς τα κάτω.

Συνεδρίες μέσω Skype
Πληροφορίες
pinteris@hotmail.com
210-96 52 336